

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ ЧЕРНІГІВСЬКОГО ОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

05 червня 2018 року

м. Чернігів

№ 75/5/06-р/к

Справа № 02-05/06-2017

Про порушення законодавства
про захист економічної конкуренції
та накладення штрафу

Адміністративна колегія Чернігівського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши матеріали справи № 02-05/06-2017 про порушення Публічним акціонерним товариством «Чернігівобленерго» законодавства про захист економічної конкуренції та подання відділу досліджень та розслідувань від 15.05.2018 № 75/5-пв/к,

ВСТАНОВИЛА:

1. Предмет Справи

Неукладення публічним акціонерним товариством «Чернігівобленерго» з ТОВАРИСТВОМ З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ЧЕРНІГІВСЬКИЙ ДБК» договору про постачання електричної енергії електроустановок по вул. Попова, 6-а в м. Чернігові (потужність 891,5 кВт, далі – Об'єкт): ненадання публічним акціонерним товариством «Чернігівобленерго» на розгляд ТОВАРИСТВУ З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ЧЕРНІГІВСЬКИЙ ДБК» проекту договору про постачання електричної енергії електроустановок Об'єкту протягом 14 робочих днів від дати прийняття від споживача документів, визначених вимогами чинного законодавства, необхідних для укладення зазначеного договору.

2. Відповідач

Відповідачем у справі є публічне акціонерне товариство «Чернігівобленерго» (далі – ПАТ «Чернігівобленерго», Товариство, Відповідач) (ідентифікаційний код 22815333, місцезнаходження: вулиця Гонча, 40, місто Чернігів, 14000).

Як вбачається із відомостей Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань (далі – ЄДР) ПАТ «Чернігівобленерго» є юридичною особою, його основним видом діяльності є: розподілення електричної енергії (код КВЕД 35.13).

ПАТ «Чернігівобленерго» здійснює господарську діяльність на підставі статуту, нова редакція якого затверджена протокольним рішенням загальних зборів акціонерів Товариства (від 18.04.2017 за № 7) (далі – Статут).

Відповідно до Статуту предметом діяльності Товариства, зокрема, є:

- виробництво електричної енергії;
- передача електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами;
- постачання електричної енергії за регульованим тарифом;
- здійснення ремонтно-експлуатаційних робіт та обслуговування електромереж.

ПАТ «Чернігівобленерго» здійснює діяльність з розподілу електричної енергії (передачі електричної енергії місцевими (локальними) електромережами та постачання електричної енергії за регульованим тарифом на підставі ліцензій, виданих Національною

комісією регулювання електроенергетики України (далі – НКРЕ): на постачання електроенергії за регульованим тарифом у межах Чернігівської області та м. Славутича Київської області (ліцензії серії АБ № 20525, що діяла з 19.09.1996 по 18.05.2011 та серії АГ № 500368 від 19.05.2011); на право здійснення підприємницької діяльності з передачі електричної енергії місцевими (локальними) електромережами (ліцензії серії АБ № 220524, що діяла з 19.06.1996 по 18.05.2011 та серії АГ № 500367 від 19.05.2011) (далі – Ліцензії).

Відповідач є суб'єктом господарювання у розумінні абзацу дванадцятого статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

3. Процедурні дії

На адресу територіального відділення 09.02.2017 надійшла заява ТОВАРИСТВА З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ЧЕРНІГІВСЬКИЙ ДБК» (далі – ТОВ «Чернігівський ДБК», ТОВ «ДБК», Заявник) (від 07.02.2017 вих. № 12/1, вхід. № 02-01/151-2-ДБК) стосовно його звернень до Товариства щодо приєднання Об'єкту до електричних мереж (які раніше належали ПАТ «Будівельна компанія «Домобудівник») (ідентифікаційний код 01272976) (далі – ПАТ «БК «Домобудівник», Попередній власник) та укладанню договору про постачання електричної енергії до Об'єкту.

Заявник вказує: «ПАТ «Чернігівобленерго» є єдиним можливим постачальником електроенергії для ТОВ «Чернігівський ДБК і альтернативних джерел для підключення підприємства не існує».

За повідомленням ПАТ «Чернігівобленерго» (листи від 28.02.2017 № 19/1084, вх. від 01.03.2017 № 02-01/321 та від 25.04.2018 № 12/2346, вх. від 25.04.2018 № 01-14/459), Товариством на заяву ТОВ «Чернігівський ДБК» від 11.01.2017 про приєднання Об'єкту до електричних мереж 31.01.2017 було направлено Заявнику підписані ним проекти: Договору про приєднання від 31.01.2017 № 07-17 та Технічних умов від 31.01.2017 № 07-17, які станом на 25.04.2018 не підписані та повернуті ПАТ «Чернігівобленерго».

В свою чергу, ТОВ «Чернігівський ДБК» вважає, що направлення на його адресу Договору та Технічних умов про приєднання від 31.01.2017 № 07-17 «є неправомірним та таким, що суперечить Правилам приєднання електроустановок до електричних мереж», оскільки «мав місце лише перехід права власності» до Заявника на Об'єкт (лист із додатками від 24.05.2018 вих. № 75/1, вх. від 29.05.2018 № 02-01/570).

Пунктом 1.10. Правил приєднання електроустановок до електричних мереж (затверджених постановою НКРЕ від 17.01.2013 № 32, зареєстрованою в Міністерстві юстиції України 08.02.2013 за № 236/22768, далі – Правила приєднання), які регулюють відносини під час приєднання новозбудованих, реконструйованих чи технічно переоснащених електроустановок замовників (крім когенераційних установок) до електричних мереж, встановлено: у разі зміни форми власності чи власника електроустановки за умови, що це не призведе до зміни технічних параметрів та вимог до категорії з надійності електропостачання цієї електроустановки, нові технічні умови не видаються.

З огляду на вище наведене, територіальним відділенням при розгляді справи № 02-05/06-2017 (далі – Справа) досліджувались дії Товариства щодо не укладення ним із Заявником договору про постачання електричної енергії електроустановок Об'єкту: ненадання Відповідачем на розгляд Заявнику проекту договору про постачання електричної енергії електроустановок Об'єкту протягом 14 робочих днів від дати прийняття від споживача документів, визначених вимогами чинного законодавства, необхідних для укладення зазначеного договору.

Розпорядженням адміністративної колегії територіального відділення від 07.07.2017 № 06-2017/1-рп/к розпочато розгляд Справи за ознаками вчинення ПАТ «Чернігівобленерго» порушення, передбаченого пунктом 2 статті 50, пунктом 5 частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції»: дії у вигляді зловживання монополієм (домінуючим) становищем на ринку постачання електричної енергії за регульованим тарифом в межах власних мереж шляхом повної відмови від реалізації товару за відсутності альтернативних джерел придбання.

4. Визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єкта господарювання на ринку

Становище ПАТ «Чернігівобленерго» на ринку постачання електричної енергії за регульованим тарифом власними місцевими локальними електромережами на території здійснення ліцензованої діяльності в територіальних межах Чернігівської області та м. Славутича Київської області визначалось відповідно до Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України від 5 березня 2002 року № 49-р, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 1 квітня 2002 року за № 317/6605 (далі – Методика), з урахуванням особливостей, визначених пунктом 2.2. Методики.

Об'єктом аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища є ПАТ «Чернігівобленерго», яке надає послуги на ринку постачання електричної енергії за регульованим тарифом власними місцевими локальними електромережами на території здійснення ліцензованої діяльності в територіальних межах Чернігівської області та м. Славутича Київської області.

Товарні межі ринку визначаються шляхом формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп), у межах яких споживач за звичайних умов може легко перейти від споживання одного товару до споживання іншого (пункт 5.1. Методики).

Відповідно до абзацу шостого частини першої статті 6 Закону України «Про природні монополії», ринок постачання електричної енергії належить до суміжних ринків, що регулюються цим Законом.

Суміжний ринок - товарний ринок, що не перебуває у стані природної монополії, для суб'єктів якого реалізація вироблених товарів або використання товарів інших суб'єктів господарювання неможливе без безпосереднього використання товарів, що виробляються (реалізуються) суб'єктами природних монополій (абзац п'ятий частини першої статті 1 Закону України «Про природні монополії»).

Ринок постачання електричної енергії є суміжним ринком ринку розподілу електричної енергії (передачі електричної енергії місцевими (локальними) електромережами), який віднесено до сфери діяльності природних монополій (стаття 5 Закону України «Про природні монополії»).

Діяльність суб'єктів природних монополій у сферах, визначених у статті 5 Закону України «Про природні монополії», а також діяльність суб'єктів господарювання на суміжних ринках підлягає ліцензуванню відповідно до закону (стаття 7 Закону України «Про природні монополії»).

Товариство діє на підставі Ліцензій; послуги з постачання електричної енергії місцевими (локальними) електромережами надає на платній основі відповідно до тарифів; вказані послуги є продуктом діяльності ПАТ «Чернігівобленерго», призначеним для реалізації і розглядаються як товар, який не має замінників.

Статтею 1 Закону України «Про природні монополії» визначено, що природна монополія - стан товарного ринку, при якому задоволення попиту на цьому ринку є більш ефективним за умови відсутності конкуренції внаслідок технологічних особливостей виробництва (у зв'язку з істотним зменшенням витрат виробництва на одиницю товару в міру збільшення обсягів виробництва), а товари (послуги), що виробляються суб'єктами природних монополій, не можуть бути замінені у споживанні іншими товарами (послугами), у зв'язку з чим попит на цьому товарному ринку менше залежить від зміни цін на ці товари (послуги), ніж попит на інші товари (послуги).

Послуги з постачання електричної енергії за регульованим тарифом місцевими (локальними) електромережами мають специфічні якісні показники; взаємозамінні послуги, подібні за призначенням, споживчими властивостями, фізичними, технічними, експлуатаційними властивостями та характеристиками, відсутні; споживачі цих послуг не можуть обрати інших послуг на заміну.

Відтак, товарними межами ринку є послуги з постачання електричної енергії за регульованим тарифом місцевими (локальними) електромережами ПАТ «Чернігівобленерго».

Споживачами послуг з постачання електричної енергії за регульованим тарифом місцевими (локальними) електромережами Відповідача в територіальних межах Чернігівської області та м. Славутича Київської області, щодо яких проводилось дослідження, є юридичні особи, які отримують або мають намір отримати зазначені послуги.

Територіальні (географічні) межі ринку певного товару (товарної групи) визначаються шляхом установлення мінімальної території, за межами якої, з точки зору споживача, придбання товарів (товарної групи), що належить до групи взаємозамінних товарів (товарної групи), є неможливим або недоцільним (пункт 6.1. Методики).

Територіальними (географічними) межами ринку згідно Ліцензій є територія здійснення ліцензованої діяльності Товариства - територія Чернігівської області та м. Славутич Київської області, на якій розташовані електричні мережі, що знаходяться на балансі (у володінні, користуванні, оперативному управлінні тощо) ПАТ «Чернігівобленерго».

Враховуючи специфіку ринку постачання електричної енергії за регульованим тарифом місцевими (локальними) електромережами, інші ознаки, які враховуються при визначенні територіальних меж ринку, зазначені в пунктах 6.2. та 6.3. Методики, дослідженню не підлягають.

Часові межі ринку визначаються як проміжок часу, протягом якого відповідна сукупність товарно – грошових відносин між продавцями (постачальниками, виробниками) і споживачами утворює ринок із сталою структурою (пункт 7.1. Методики).

Ліцензії, на підставі яких ПАТ «Чернігівобленерго» здійснює господарську діяльність, періодом часу необмежені.

Часовими межами ринку визначені періоди: з 01.01.2017 по 31.12.2017 та з 01.01.2018 по 05.06.2018.

На ринку надання послуг з постачання електричної енергії за регульованим тарифом місцевими (локальними) електромережами Товариства в територіальних межах Чернігівської області та м. Славутича Київської області потенційні конкуренти у ПАТ «Чернігівобленерго» відсутні.

Згідно із абзацом другим частини першої статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» суб'єкт господарювання займає монопольне (домінуюче) становище на ринку товару, якщо у нього немає жодного конкурента.

Таким чином, ПАТ «Чернігівобленерго» у період з 01.01.2017 по 31.12.2017 та з 01.01.2018 по 05.06.2018 займало монопольне (домінуюче) становище на ринку надання послуг з постачання електричної енергії за регульованим тарифом місцевими (локальними) електромережами Товариства в територіальних межах Чернігівської області та м. Славутича Київської області з часткою 100%.

5. Обставини справи

Правовідносини у сфері постачання та споживання електричної енергії на момент вчинення дій з боку Відповідача, що містили ознаки порушення конкурентного законодавства, регулювались законодавчими актами, зокрема: Законом України «Про електроенергетику» (далі - Закон); Правилами користування електричною енергією, затвердженими постановою НКРЕ від 31.07.1996 № 28, зареєстрованою в Міністерстві юстиції України 02.08.1996 за № 417/1442 (далі - Правила користування, ПКЕЕ); Умовами та Правилами здійснення підприємницької діяльності з постачання електричної енергії за регульованим тарифом, затвердженими постановою НКРЕ від 13.06.1996 № 15/1, зареєстрованою у Міністерстві юстиції України 08.08.96 за № 433/1458 (далі – Умови та Правила з постачання).

Постачання електричної енергії для забезпечення потреб електроустановки здійснюється на підставі договору про постачання електричної енергії, що укладається між власником цієї електроустановки (уповноваженою власником особою) та постачальником

електричної енергії за регульованим тарифом або договору про купівлю-продаж електричної енергії, що укладається між власником цієї електроустановки (уповноваженою власником особою) та постачальником електричної енергії за нерегульованим тарифом (стаття 1 Закону, пункт 1.3 Правил користування).

Постачальники електричної енергії за регульованим тарифом на закріпленій території не мають права відмовити споживачу або субспоживачу, електроустановки якого розташовані на цій території, в укладенні договору, за умови дотримання вимог законодавства України, зокрема, Правил користування та інших нормативно-технічних документів (частина сьома статті 24 Закону, пункт 1.9 ПКЕЕ).

Пунктом 5.1. Правил користування встановлено:

- договір про постачання електричної енергії є основним документом, який регулює відносини між постачальником електричної енергії за регульованим тарифом, що здійснює свою діяльність на закріпленій території, і споживачем та визначає зміст правових відносин, прав та обов'язків сторін.

- споживання електричної енергії без договору не допускається.

- між постачальником електричної енергії за регульованим тарифом та споживачем укладається один договір про постачання електричної енергії за усіма об'єктами споживача, які розташовані на території здійснення ліцензованої діяльності постачальником електричної енергії. За взаємною згодою сторін можуть бути укладені окремі договори про постачання електричної енергії за кожним об'єктом споживача.

Постачальник електричної енергії за регульованим тарифом зобов'язаний надати на розгляд проект договору про постачання електричної енергії протягом 7 робочих днів для споживачів з приєднаною потужністю до 150 кВт та протягом 14 робочих днів для споживачів із приєднаною потужністю 150 кВт та більше (у зверненні ТОВ «Чернігівський ДБК - потужність 891,5 кВт) від дати прийняття від споживача документів, зазначених у пункті 5.4. Правил (пункт 5.3. ПКЕЕ) - вичерпного переліку документів, які заявник (споживач) має надати енергопостачальній компанії для укладення договору про постачання електричної енергії:

1) заяву щодо укладення відповідного договору із зазначенням роду виробничої діяльності, місцезнаходження та банківських реквізитів заявника;

2) акти про розмежування балансової належності та експлуатаційної відповідальності сторін (у разі укладення відповідного договору щодо об'єктів, які вводяться в експлуатацію вперше);

3) однолінійну схему електропостачання об'єкта (у разі укладення відповідного договору щодо об'єктів, які вводяться в експлуатацію вперше);

4) відомості щодо розрахункових засобів обліку (тип, марка, технічні характеристики тощо) (у разі укладення відповідного договору щодо об'єктів, які вводяться в експлуатацію вперше);

5) заявку на очікуваний обсяг споживання електричної енергії та величини споживання електричної потужності у години контролю максимального навантаження енергосистеми (за необхідності), довідку про укладені державні контракти (за наявності), відомості про величину приєднаної потужності і категорії надійності електропостачання струмоприймачів;

6) акти екологічної, аварійної та технологічної броні споживача (за наявності);

7) копію свідоцтва про державну реєстрацію та випуску з Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців (для юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців);

8) копію документа, яким визначено право власності чи користування на об'єкт (приміщення) або копію документа, що підтверджує право власності чи користування на земельну ділянку (у разі відсутності на відповідній земельній ділянці об'єкта);

9) копію належним чином оформленої довіреності на право укладати договори особі, яка уповноважена підписувати договори;

10) у визначених законодавством випадках - копію декларації про готовність об'єкта до експлуатації або сертифіката (для новозбудованих та реконструйованих

електроустановок), копію декларації про початок виконання будівельних робіт або дозволу на виконання будівельних робіт (для укладення договору про постачання електричної енергії на будівельні майданчики);

11) паспортні дані силових трансформаторів, кабельних та/або повітряних ліній передачі електричної енергії (для споживачів, у яких розрахункові засоби обліку встановлені не на межі балансової належності) (у разі укладення відповідного договору щодо об'єктів, які вводяться в експлуатацію вперше);

12) довідку про перелік субспоживачів (у разі їх наявності), дані (зазначені у підпункті 4 цього пункту) розрахункових засобів обліку субспоживачів (у разі укладення відповідного договору щодо об'єктів, які вводяться в експлуатацію вперше).

При укладенні договору про постачання електричної енергії сторони визначають його зміст на основі типового договору, умови якого є істотними та обов'язковими під час укладення договору про постачання електричної енергії (пункт 5.2. ПКЕЕ).

Істотними та обов'язковими умовами договору про постачання електричної енергії є, зокрема: найменування постачальника електричної енергії та споживача, порядок розрахунків за спожиту електричну енергію, відповідальність сторін за невиконання умов договору та підстави її застосування, умови та порядок розірвання договору (пункт 5.5. Правил користування).

Невід'ємною частиною договору про постачання електричної енергії є, зокрема: акт про розмежування балансової належності та експлуатаційної відповідальності сторін (пункт 5.6. ПКЕЕ).

Згідно із пунктом 6.18. ПКЕЕ:

У разі звільнення займаного приміщення та/або остаточного припинення користування електричною енергією споживач зобов'язаний повідомити постачальника електричної енергії та (у разі наявності відповідного договору) електропередавальну організацію або основного споживача не пізніше ніж за 20 робочих днів до дня звільнення приміщення та/або остаточного припинення користування електричною енергією та надати заяву щодо розірвання договору, і в цей самий термін здійснити сплату всіх видів платежів, передбачених відповідними договорами, до заявленого споживачем дня звільнення приміщення та/або остаточного припинення користування електричною енергією включно.

Постачальник електричної енергії зобов'язаний припинити постачання електричної енергії за договором, а електропередавальна організація (основний споживач) - передачу електричної енергії (спільне використання технологічних електричних мереж) з заявленого споживачем дня звільнення приміщення та/або остаточного припинення користування електричною енергією. **За умови одночасного розірвання договору про постачання електричної енергії з попереднім споживачем, виплати всіх видів платежів, передбачених відповідними договорами, та звернення нового споживача щодо укладення договору про постачання електричної енергії в межах одного розрахункового періоду припинення електропостачання об'єкта не здійснюється.**

У разі неповідомлення або несвоєчасного повідомлення споживачем постачальника електричної енергії та (у разі наявності відповідного договору) електропередавальну організацію або основного споживача про звільнення приміщення та/або остаточного припинення користування електричною енергією споживач зобов'язаний здійснювати оплату спожитої на таких об'єктах електричної енергії та інших платежів, виходячи з умов відповідних договорів.

З новим споживачем укладаються договори відповідно до вимог законодавства України, зокрема цих Правил та нормативно-технічних документів після розірвання договорів із споживачем, який звільняє приміщення, при цьому: постачальник електричної енергії за регульованим тарифом зобов'язаний укладати договори про постачання електричної енергії з усіма споживачами, які заявили бажання купувати електричну енергію та об'єкти яких розташовані на території здійснення ліцензованої діяльності постачальником електричної енергії за регульованим тарифом (підпункт 1 пункту 8.2. ПКЕЕ).

Відповідно до підпункту 2 пункту 10.2. Правил користування, споживач електричної енергії зобов'язаний оплачувати обсяг спожитої електричної енергії, а також здійснювати

інші платежі відповідно до умов договору та рахунків, виставлених на підставі актів про порушення цих Правил та умов договору; у разі несплати споживачем рахунків відповідно до умов договору – постачальник електричної енергії має право обмежити/припинити постачання електричної енергії (пункт 7.5. ПКЕЕ, пункт 6.1.3 Типового договору – додатку 3 до ПКЕЕ, далі – Типовий договір).

Типовим договором передбачено вирішення питань, зокрема, щодо виконання умов, внесення змін до умов та розірвання договору у порядку, визначеному законодавством України (пункти 9.3., 9.4.), зокрема, **договір може бути розірваний з ініціативи будь-якої із сторін.**

Як вбачається з ЄДР, Заявник є юридичною особою: ідентифікаційний код 40434116, місцезнаходження: 14001, місто Чернігів, вулиця Попова, будинок 6-а; його основний вид діяльності: будівництво житлових і нежитлових будівель (код КВЕД 41.20); діє на підставі Статуту, нова редакція якого затверджена протокольним рішенням загальних зборів учасників від 13.01.2017 за №13/01/17.

ТОВ «ДБК» у власність передано майно ПАТ «БК «Домобудівник», зокрема, Об'єкт:
 - за Договором про задоволення вимог іпотекодержателя від 23.08.2016 (зареєстрованого в реєстрі за № 3388 відповідно до Закону України «Про нотаріат») та
 - як кредитору за Договором про припинення зобов'язання передачею відступного від 23.08.2016 (зареєстрованого в реєстрі за № 3389 відповідно до Закону України «Про нотаріат»), взамін виконання обов'язків Попереднього власника за Планом санації від 02.06.2016 (затвердженого ухвалою Господарського суду Чернігівської області від 09.06.2016 у справі № 927/1361/13) та цим договором.

Заявник як власник Об'єкта зареєстрований в Державному реєстрі речових прав на нерухоме майно про реєстрацію прав та їх обтяжень 05.01.2017, номер запису про право власності: 18516942 (витяг з реєстру від 10.01.2017, індексний номер витягу: 77881052).

Електрична енергія до Об'єкта постачалась ПАТ «Чернігівобленерго» на підставі Договору про постачання електричної енергії № 24 від 11.11.2008, укладеного Товариством в особі директора Чернігівських міських електричних мереж та ПАТ «БК «Домобудівник» (далі – Договір постачання з Попереднім власником).

11.01.2017 ТОВ «ДБК» надає ПАТ «Чернігівобленерго» заяву вих. № 1, якою просить: «здійснити приєднання до електричної мережі колишнього власника ПАТ «БК «Домобудівник», що розташована за адресою: м. Чернігів, вул. Попова ба, потужністю 985 кВт та **укласти з ТОВ «Чернігівський ДБК» договір про постачання електричної енергії.** Звертаємо вашу увагу на те, що зміна власника електроустановки не призведе до зміни технічних параметрів та вимог до категорії з надійності електропостачання цієї електроустановки» (далі – Заява). На Заяві наявний штамп Товариства із датою її отримання: «11.01.2017 р.».

До Заяви було **додано документи згідно із пунктом 5.4. ПКЕЕ:**

1. Заяву про приєднання електроустановки певної потужності від 11.01.2017 (типова форма),
2. Ситуаційний план із зазначенням місця розташування електроустановок ТОВ «Чернігівський ДБК»,
3. Викопіювання з топографо-геодезичного плану в масштабі 1:2000 із зазначенням місця розташування електроустановок ТОВ «Чернігівський ДБК»,
4. Копія договору про задоволення вимог іпотекодержателя від 23.08.2016,
5. Копія договору про припинення зобов'язання передачею відступного від 23.08.2016,
6. Копія Акту приймання – передачі від 04.01.2017 до Договору про задоволення вимог іпотекодержателя від 23.08.2016,
7. Копія витягу з Державного реєстру речових прав на нерухоме майно про реєстрацію прав та їх обтяжень від 10.01.2017,
8. Копія виписки ТОВ «Чернігівський ДБК» з ЄДР,
9. Копія протоколу № 2 загальних зборів учасників ТОВ «Чернігівський ДБК» від 26.04.2016,

10. Копія наказу № 1 – вк від 27.04.2016 про призначення директора ТОВ «Чернігівський ДБК».

На Заяві ТОВ «ДБК» про приєднання електроустановки певної потужності (типова форма) наявна відмітка про отримання Товариством: вх. №7 - юр від 11.01.2017.

12.01.2017 Попередній власник Об'єкту - ПАТ «БК «Домобудівник» (лист № 02-32/1/76 отриманий Відповідачем 13.01.2017) звертається до Чернігівських міських електричних мереж ПАТ «Чернігівобленерго» (штамп Чернігівських міських електричних мереж: вх. №463 від 13.01.2017) **щодо неможливості виконання Договору про постачання з Попереднім власником та просить внести зміни до нього в частині виключення Об'єкта**, повідомляє про нового власника Об'єкта – ТОВ «ДБК», до якого і просить звертатись з метою здійснення контролю огляду приладів обліку.

16.01.2017 Заявник листом за вих. № 3 (штамп Товариства про отримання 16.01.2017 № 238) звертається до ПАТ «Чернігівобленерго» та Чернігівських міських електричних мереж з проханням «як найшвидше переукласти з ТОВ «Чернігівський ДБК» договір про постачання електричної енергії Об'єкту, до якого додає копію листа ПАТ «БК «Домобудівник» від 12.01.2017 № 02-32/1/76.

31.01.2017 Товариство направляє Заявнику підписані ним проекти: Договору про приєднання від 31.01.2017 № 07-17 та Технічних умов від 31.01.2017 № 07-17 (лист ПАТ «Чернігівобленерго» від 28.02.2017 № 19/1084, вх. від 01.03.2017 №02-01/321).

02.02.2017 ПАТ «Чернігівобленерго» листом за № 19/620 (у відповідь на Заяву) просить ТОВ «ДБК» надати документи, які підтверджують право власності на Об'єкт, не зважаючи на те, що за власними поясненнями Відповідача територіальному відділенню (лист від 28.02.2017 №19/1084 вх. від 01.03.2017 №02-01/321): «ТОВ «Чернігівський ДБК» було надано повний комплект документів, визначених п. 1.3. Правил приєднання електроустановок до електричних мереж, затвердженими постановою НКРЕ від 17.01.2014 № 32 та зареєстрованою в Міністерстві юстиції України 08.02.2013 р. за № 236/22786.».

Пунктом 1.3. Правил приєднання передбачено надання замовником електропередавальній організації разом із заявою про приєднання електроустановки документів, зокрема: копії документа, який підтверджує право власності чи користування цим об'єктом або, за відсутності об'єкта, право власності чи користування земельною ділянкою.

Тобто, ТОВ «Чернігівський ДБК» 11.01.2017 разом із Заявою було надано Товариству весь перелік необхідних документів, згідно із вимогами чинного законодавства, для укладання договору про постачання електричної енергії до Об'єкту.

13.02.2017 Заявник листом за вих. № 17 надає Відповідачу пояснення щодо права власності на Об'єкт, копії акту приймання – передачі від 04.01.2017 до Договору про припинення зобов'язання передачею відступного від 23.08.2016 та технічного паспорту на нерухоме майно (в якому, зокрема, зазначено: «Разом із передачею у власність кредитора електроустановок РП-25, КПП-1, КПП-2, КПП-511 Боржником передається право використання існуючої дозволеної (приєднаної) потужності.») та вказує, що Об'єкт «у повному обсязі відповідає переліку і схемам, що зазначено у додатках до Договору про постачання електричної енергії», укладеному із Попереднім власником Об'єкту.

Протягом лютого 2017 року ТОВ «ДБК» (листи від 15.02.2017 № 21, 20.02.2017 № 23, 23.02.2017 № 25) просить ПАТ «Чернігівобленерго» укласти договір про постачання електричної енергії до Об'єкту.

На вище перелічені прохання Заявника Товариство листом від 07.03.2017 №19/1200 повідомляє про проведення 24.02.2017 засідання Комісії інформаційно - консультаційного центру ПАТ «Чернігівобленерго», яка ухвалила, зокрема, пунктом 2: «ТОВ «Чернігівський ДБК» надати до Товариства заяву щодо укладення договору про постачання електричної енергії на об'єкт за адресою: м. Чернігів, вул. Попова, 6-а з повним переліком документів, які визначені п. 5.4 ПКЕЕ.», та що: «укладання договору про постачання електричної енергії буде здійснюватись відповідно до рішення Комісії.», незважаючи на те, що 28.02.2017 (штамп Відповідача із № 2891) отримує **другу Заяву ТОВ «ДБК» про укладення договору**

про постачання електричної енергії від 27.02.2017 вих. № 27 (далі – Заява 2), до якої додано **вичерпний перелік документів, визначений пунктом 5.4. ПКЕЕ:**

1. Копію виписки ТОВ «Чернігівський ДБК» з ЄДР від 19.05.2016;
2. Копію Довідки про внесення до ЄДР ТОВ «Чернігівський ДБК»;
3. Копію витягу з ЄДРПОУ ТОВ «Чернігівський ДБК»;
4. Копію Витягу з реєстру платників податку на додану вартість ТОВ «Чернігівський ДБК»;
5. Копію Договору про задоволення вимог іпотекодержателя від 23.08.2016, посвідченого приватним нотаріусом Чернігівського міського нотаріального округу Завалієвим А.А., зареєстрованого в реєстрі за № 3388;
6. Копію Акту приймання – передачі № 1 від 04.01.2017 до Договору про задоволення вимог іпотекодержателя від 23.08.2016;
7. Копію витягу з Державного реєстру речових прав на нерухоме майно про реєстрацію прав та їх обтяжень від 10.01.2017;
8. Копію Договору про припинення зобов'язання передачею відступного від 23.08.2016, посвідченого приватним нотаріусом Чернігівського міського нотаріального округу Завалієвим А.А., зареєстрованого в реєстрі за № 3389;
9. Копію Акту приймання – передачі № 2 від 04.01.2017 до Договору про припинення зобов'язання передачею відступного від 23.08.2016;
10. Копію наказу про призначення директора ТОВ «Чернігівський ДБК»;
11. Довідку про перелік субспоживачів ТОВ «Чернігівський ДБК» від 27.02.2017;
12. Довіреність на представника ТОВ «Чернігівський ДБК» від 03.01.2017;
13. Копію наказу №4 від 05.07.2016 про призначення особи, відповідальної за електрогосподарство;
14. Копію посвідчення Риженко М.М. № 570/238/16.

17.03.2017 ПАТ «Чернігівобленерго» отримує повторну заяву ПАТ «БК «Домобудівник» за № 12/32/1/142 (штамп Товариства про отримання: вх. № 3700 від 17.03.2017) **про внесення змін до Договору** про постачання із попереднім власником та проект додаткової угоди до нього щодо припинення постачання електричної енергії до Об'єкту та виключення відомостей про Об'єкт із цього договору.

21.03.2017 Відповідач (лист № 13/1590) відповідає Попередньому власнику про необхідність здійснення контрольного огляду з метою зняття показників засобів обліку Об'єкту, погодження із ЧнМЕМ дати проведення контрольного обліку, при проведенні якого – необхідність присутності відповідальної особи ПАТ «БК «Домобудівник».

22.03.2017 ПАТ «Чернігівобленерго» (лист № 13/1615) **повідомляє Заявника про розгляд Заяви 2:** «Згідно протокольного рішення засідання комісії ПКЦ ПАТ «Чернігівобленерго» від 22 лютого 2017 р. та відповідно до пункту 6.18 ПКЕЕ, ПАТ «БК «Домобудівник» повинен письмово звернутися до ЧнМЕМ з пропозицією виключити з договору про постачання електричної енергії на об'єкт, що знаходиться за адресою вул. Попова, 6-а, і в цей самий термін здійснити оплату за використану електричну енергію за вищевказаним об'єктом. Звернення від ПАТ «БК «Домобудівник» до ЧнМЕМ надійшло 17.03.2017 р. **Після здійснення вищезазначеної процедури буде підготовлено проект договору про постачання електричної енергії з ТОВ «Чернігівський ДБК» та надано Вам на підпис.»**

14.04.2017 Товариство листом № 06/1900, відповідно до протокольного рішення від 05.04.2017 № 32 засідання Комісії інформаційно - консультаційного центру ПАТ «Чернігівобленерго», **звертається до Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – НКРЕКП) для надання роз'яснень та рекомендацій щодо вирішення ситуації, яка виникла між ПАТ «Чернігівобленерго» та ТОВ «ДБК».**

21.09.2017 Відповідач укладає із Заявником Договір № 2068 про відступлення права вимоги, за яким ТОВ «Чернігівський ДБК» зобов'язується сплатити Товариству 1 975 965,57 грн. боргу ПАТ «БК «Домобудівник».

22.09.2017 ПАТ «Чернігівобленерго», не отримавши відповіді від НКРЕКП, укладає із ПАТ «БК «Домобудівник» Додаткову угоду № 37 про **внесення змін** та доповнень до **Договору про постачання із попереднім власником**, відповідно до якої, зокрема: пункт 2 - із вказаного договору **виключено Об'єкт**, пункт 3 – зазначено: станом на 22.09.2017 заборгованість стосовно Об'єкта відсутня.

25.09.2017 Відповідач укладає із Заявником договори на Об'єкт про:

- спільне використання технологічних електричних мереж № 516 – С та

- **постачання електричної енергії** № 4975 (з дозволеною потужністю 1471,5 кВт).

За повідомленням ТОВ «Чернігівський ДБК» (лист від 24.05.2018 вих. № 75/1, вх. від 29.05.2018 № 02-01/570): «Вказати дату отримання від ПАТ «Чернігівобленерго» проекту Договору про постачання електричної енергії № 4975, підписаного 25.09.2017 року, не маємо змоги, оскільки проект договору був надісланий електронною поштою. При цьому необхідно зазначити, що проект договору про постачання електричної енергії № 4975 був надісланий після підписання з ПАТ «Чернігівобленерго» договору про відступлення права вимоги № 2068 від 21.09.2017 р.».

Заслуговує уваги і обставина щодо діючого Договору про спільне використання технологічних електричних мереж від 02.12.2010 № 1530 (укладеного між ПАТ «Чернігівобленерго» та ПАТ «БК «Домобудівник»»), оскільки саме наявність електричних мереж зумовлює встановлення за договором постачання обов'язків сторін.

Товариство надало територіальному відділенню лише копію Додаткової угоди № 7 про внесення змін та доповнень до Договору про спільне використання технологічних електричних мереж від 02.12.2010 № 1530, датованої: 09 квітня 2018 року та не підписаної Попереднім власником (лист від 25.04.2018 № 12/2346, вх. від 25.04.2018 № 01-14/459).

Тобто, власниками електричних мереж до межі Об'єкту одночасно є: ПАТ «БК «Домобудівник» (договір від 02.12.2010 № 1530) та ТОВ «Чернігівський ДБК» (договір від 25.09.2017 № 516 - С).

04.12.2017 до територіального відділення звертається ТОВ «Чернігівський ДБК» (лист від 01.12.2017 вих. № 278, вх. № 02-01/1759), повідомляє про укладення 25.09.2017 із Товариством договору про постачання електричної енергії № 4975 та просить заяву від 07.02.2017 вих. № 12/1 залишити без розгляду.

Абзацем шостим пункту 19 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції (Правила розгляду справ), затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року № 5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 року №169-р) (із змінами) визначено: якщо заявник відмовився від заяви, вона залишається без розгляду, що не є перешкодою для продовження Комітетом, відділенням дослідження з питань, порушених у заяві.

На момент звернення (04.12.2017) ТОВ «Чернігівський ДБК» про залишення його заяви від 07.02.2017 вих. № 12/1, вх. від 09.02.2017 № 02-01/151-2-ДБК без розгляду - територіальним відділенням вже розглядалась Справа (розпорядження від 07.07.2017 № 06-2017/1-рп/к).

Згідно із частиною другою статті 42 Конституції України, держава забезпечує захист конкуренції у підприємницькій діяльності, зловживання монополюним становищем на ринку не допускається.

Відповідно до статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживання монополюним (домінуючим) становищем на ринку є дії чи бездіяльність суб'єкта господарювання, який займає монополюне (домінуюче) становище на ринку, що призвели або можуть призвести до недопущення, усунення чи обмеження конкуренції, або ущемлення інтересів інших суб'єктів господарювання чи споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

За пунктом 5 частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», зловживання монополюним (домінуючим) становищем на ринку визнається повна відмова від реалізації товару за відсутності альтернативних джерел придбання.

З огляду на вище наведене, ПАТ «Чернігівобленерго» належало на звернення ТОВ «Чернігівський ДБК» (отримане Товариством 11.01.2017) надіслати Заявнику проект договору про постачання електричної енергії до Об'єкту протягом 14 робочих днів від дати прийняття від Заявника (пункт 5.3. ПКЕЕ) заяви щодо укладення договору та документів, вичерпний перелік яких встановлений пунктом 5.4. ПКЕЕ - проект договору був надісланий споживачу 22.09.2017, договір про постачання електричної енергії до Об'єкту фактично укладений сторонами лише 25.09.2017.

6. Висновки у Справі та кваліфікація дій Відповідача

Дії ПАТ «Чернігівобленерго», які полягають у повній відмові від реалізації товару за відсутності альтернативних джерел придбання, шляхом ненадання ТОВ «Чернігівський ДБК» проекту договору про постачання електричної енергії електроустановок по вулиці Попова, 6-а в місті Чернігові в строки, визначені Правилами користування, є порушенням, передбаченим пунктом 2 статті 50, пунктом 5 частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції»: у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку надання послуг з постачання електричної енергії за регульованим тарифом місцевими (локальними) електромережами Товариства на території здійснення ліцензованої діяльності в територіальних межах Чернігівської області та м. Славутича.

В свою чергу, НКРЕКП (яка відповідно до Закону України «Про НКРЕКП» та Положення про НКРЕКП, затвердженого Указом Президента України від 10.09.2014 №715/2014, здійснює державне регулювання, моніторинг та контроль за діяльністю суб'єктів господарювання, зокрема, у сфері енергетики щодо діяльності постачання електричної енергії; забезпечує захист прав споживачів товарів (послуг) на ринку, що перебуває у стані природної монополії, та на суміжних ринках у сферах електроенергетики; сприяє розвитку конкуренції у сферах енергетики) - щодо вище наведеної ситуації між Заявником та Товариством - **вважає**: «у зв'язку із істотною зміною обставин, а саме, зміною власника одного із об'єктів ПАТ «БК «Домобудівник» (м. Чернігів, вул. Попова, 6-а), ПАТ «Чернігівобленерго» має вжити вичерпних заходів щодо внесення змін у Договір відповідно до встановленого законодавством порядку, та укласти договір про постачання електричної енергії на вказаний об'єкт з новим власником (ТОВ «Чернігівський ДБК»), після надання ним відповідної заяви та документів, передбачених п. 5.4 ПКЕЕ. При цьому, поточна заборгованість за електричну енергію попереднього власника (ПАТ «БК «Домобудівник») за вказаним об'єктом повинна враховуватись в особовому рахунку ПАТ «БК «Домобудівник». Питання щодо відшкодування ПАТ «БК «Домобудівник» заборгованості за електричну енергію ПАТ «Чернігівобленерго» повинно вирішуватись в судовому порядку.» (роз'яснення НКРЕКП вх. від 21.02.2018 № 01-2/61 на запит Антимонопольного комітету України від 03.01.2018 № 128-29/06-123 відповідно до листа територіального відділення від 21.12.2017 вих. № 01-15/3124).

За результатом аналізу матеріалів Справи територіальним відділенням було складено подання з попередніми висновками у справі від 15.05.2018 № 75/5-пв/к (далі – Подання), копії якого направлено ТОВ «Чернігівський ДБК» (супровідний лист від 15.05.2018 № 02-01/1160) та ПАТ «Чернігівобленерго» (супровідний лист від 15.05.2018 № 02-01/1159).

Заявник не надав зауважень на Подання.

Товариство надіслало територіальному відділенню зауваження на Подання від 25.05.2018 № 41/2975, вх. від 25.05.2018 № 02-01/564, в яких вказує, зокрема:

- на час звернення ТОВ «Чернігівський ДБК» до ПАТ «Чернігівобленерго» з метою укладення договору на постачання електричної енергії електропостачання на Об'єкт здійснювалось на підставі договору про постачання електричної енергії, укладеного між Товариством та ПАТ «БК «Домобудівник» від 11.11.2008 № 24,

- чинним законодавством України не передбачено укладення двох договорів про постачання електричної енергії на одні й ті ж самі об'єкти,

- 22.09.2017 до договору про постачання електричної енергії, укладеного між Товариством та ПАТ «БК «Домобудівник» від 11.11.2008 № 24, внесено зміни та виключено Об'єкт,
- 25.09.2017 ПАТ «Чернігівобленерго» підписано договір про постачання електричної енергії з ТОВ «Чернігівський ДБК»,
- просить закрити провадження у Справі та не застосовувати до Товариства штрафних санкцій.

На засіданні адміністративної колегії щодо розгляду Справи та прийняття рішення представники:

ТОВ «Чернігівський ДБК» – Судак Д.Г. (довіреність № 1 від 18.01.2018) зауважив, що Товариство уклало із Заявником договір про постачання електричної енергії 25 вересня 2017 року – лише після укладання між ними 21.09.2017 договору № 2068 про відступлення права вимоги, за яким ТОВ «Чернігівський ДБК» зобов'язується сплатити Товариству 1 975 965,57 грн. боргу ПАТ «БК «Домобудівник». Просить прийняти рішення у Справі відповідно до вимог чинного законодавства, враховуючи, що ПАТ «Чернігівобленерго» є єдиним можливим постачальником електроенергії для ТОВ «Чернігівський ДБК і альтернативних джерел постачання електричної енергії не існує;

ПАТ «Чернігівобленерго» - Пономар Ю.В. (довіреність від 19.12.2017 № 41/7980) та Тарарака О.В. (довіреність від 19.12.2017 № 41/8016) вважають, що питання про укладення договору про постачання електричної енергії між Товариством та ТОВ «Чернігівський ДБК» вирішений в рамках чинного законодавства; порушень законодавства в цілому та законодавства про захист економічної конкуренції Товариство не вчиняло; ПАТ «БК «Домобудівник», яке повинно було ініціювати внесення змін до діючого договору про постачання електричної енергії на Об'єкт, цього не зробило та пізно повідомило ПАТ «Чернігівобленерго» про зміну Власника Об'єкту; Товариству (яке вже мало підтверджуючі документи про нового власника Об'єкту) не потрібно було з власної ініціативи вносити зміни до діючого договору про постачання електричної енергії на Об'єкт – це належало робити ПАТ «БК «Домобудівник»; просять закрити провадження у Справі та не застосовувати штрафні санкції.

Пояснення ПАТ «Чернігівобленерго» не спростовують обставин та зібраних доказів у Справі щодо вчиненого Товариством порушення.

7. Визначення розміру штрафу

Відповідно до статті 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції» за порушення, передбачене пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», накладається штраф у розмірі до десяти відсотків від доходу (виручки) суб'єкта господарювання від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за останній рік, що передував року, в якому накладається штраф.

Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт та послуг) ПАТ «Чернігівобленерго» за 2017 рік склав 2 210 211 тис. грн. (Звіт про фінансові результати за 2017 рік форма № 2).

При визначенні розміру штрафу адміністративна колегія врахувала наступні обставини:

- невизнання факту вчинення порушення;
- порушення припинено в ході розгляду Справи;
- сприяння розгляду Справи.

Виходячи з вище наведеного, керуючись статтями 12¹, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 48 і 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції» та пунктом 32 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції (Правила розгляду справ), затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року № 5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 року № 169-р) (із

змiнами), адмiнiстративна колегiя Чернiгiвського обласного територiального вiддiлення

ПОСТАНОВИЛА:

1. Визнати, що Публiчне акцiонерне товариство «Чернiгiвобленерго» (iдентифiкацiйний код 22815333) у перiод з 01.01.2017 по 31.12.2017 та з 01.01.2018 по 05.06.2018 займало монополне (домiнуюче) становище на ринку надання послуг з постачання електричної енергiї за регульованим тарифом мiсцевими (локальними) електромережами Публiчного акцiонерного товариства «Чернiгiвобленерго» в територiальних межах Чернiгiвської облaстi та мiста Славутича Київської облaстi з часткою 100%.

2. Визнати дiї Публiчного акцiонерного товариства «Чернiгiвобленерго» (iдентифiкацiйний код 22815333), якi полягають у повнiй вiдмовi вiд реалiзацiї товару за вiдсутностi альтернативних джерел придбання, шляхом ненадання ТОВАРИСТВУ З ОБМЕЖЕНОЮ ВIДПОВIДАЛЬНIСТЮ «ЧЕРНIГIВСЬКИЙ ДБК» проекту договору про постачання електричної енергiї електроустановок по вулицi Попова, 6-а в мiстi Чернiговi в строки, визначенi Правилами користування електричною енергiєю (затвердженими постановою Нацiональної комiсiї регулювання електроенергетики України вiд 31.07.1996 № 28, зареєстрованою в Мiнiстерствi юстицiї України 02.08.1996 за № 417/1442) порушенням, передбаченим пунктом 2 статтi 50, пунктом 5 частини другої статтi 13 Закону України «Про захист економiчної конкуренцiї»: у виглядi зловживання монополним (домiнуючим) становищем на ринку надання послуг з постачання електричної енергiї за регульованим тарифом мiсцевими (локальними) електромережами Публiчного акцiонерного товариства «Чернiгiвобленерго» на територiї здiйснення лiцензованої дiяльностi в територiальних межах Чернiгiвської облaстi та мiста Славутича.

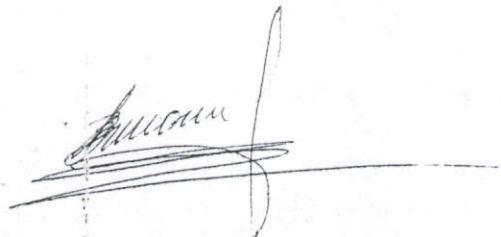
3. За порушення, вказане в пунктi 2 цього рiшення, накласти на Публiчне акцiонерного товариства «Чернiгiвобленерго» (iдентифiкацiйний код 22815333) штраф у розмiрi 68 000 (шiстдесят вiсiм тисяч) грн.

Штраф пiдлягає сплатi у двомiсячний строк з дня одержання рiшення.

Вiдповiдно до статтi 56 Закону України «Про захист економiчної конкуренцiї» протягом п'яти днiв з дня сплати штрафу суб'єкт господарювання зобов'язаний надiслати до Чернiгiвського обласного територiального вiддiлення Антимонопольного комiтету України документи, що пiдтверджують сплату штрафу.

Рiшення може бути оскаржене до господарського суду Чернiгiвської облaстi у двомiсячний строк з дня одержання копiї рiшення.

Голова колегiї

В.В. Виноградов